

man vil sige, at det er noget, der følger af sig selv, men jeg er dog ikke ganske sikker paa, at man har tænkt, at Formanden i Retten i et saadant Tilfælde kan handle paa egen Haand, eller om man ikke mere i § 1 har tænkt paa, at det, som han er berettiget til at foretage foreløbig alene, at det skulde være af formel og administrativ Natur. Med disse Ord skal jeg ogsaa tillade mig at anbefale dette Lovforslag til hurtig Fremme. Jeg tror, det vil gøre megen Nytte, og at det ogsaa vil blive modtaget med Velvilje overalt.

Beth: Den Tanke, som ligger til Grund for Lovforslaget, at indføre Meddomsmænd ved Retterne i Sogager, er efter min Mening en Tanke, som fortjener den største Paaagtelse, og hvis Gennemførelse jeg vil anse for særdeles heldig, om det ellers sker paa en formaalstjenlig Maade. Man finder i Lovforslaget, at der til Søretternes Beklædelse skal tilkaldes søyndige Mænd. Det er det samme, som vi have her i København og kende saa godt ved Sø- og Handelsretten. Man maatte da vente, saaledes forekommer det mig, at man i det hele vilde tage Reglerne for Behandlingen af Sager ved Københavns Sø- og Handelsret til Mønster ved Udarbejdelsen af denne Lov. Det har man ogsaa for en stor Del gjort, men man har ikke gjort det i et meget væsentligt Punkt, nemlig i dette, at man ikke har foreskrevet, at Behandlingen skal være mundtlig og offentlig, saaledes som Tilfældet er ved Sø- og Handelsretten i København. Den mundtlige Behandling har saa store Fortrin, i Særdeleshed naar Retten er medbestaat af Vægmands-elementer, at jeg har egentlig vanskeligt ved at forstaa, hvorfor man ikke har taget det med. I Lovforslagets § 6 hedder det jo, at ved de Sagers Behandling, som Lovforslaget taler om, komme de almindelige for Underretterne gældende processuelle Regler til Anvendelse, det vil altsaa sige, den skriftlige Procedure i dens fulde Udstrækning, saaledes som vi saa godt kende ved vore Retter, baade Overretterne og Underretterne. Jeg ved egentlig ikke, hvad der skulde være til Hinder for at følge Sø- og Handelsretten ogsaa paa dette Omraade med den mundtlige Behandling. Jeg tror tværtimod, at det vil være særdeles heldigt, om man vil gøre det, og det forekommer mig, at det ærede Medlem fra Frederiksværk (Hölich), som havde Ordet før mig, i sin Dmtale af dette Spørgsmaal noget nær antydede det samme. Det forekommer mig, om jeg hørte ret, at han ogsaa antydede, at den udelukkende skriftlige Behandling af disse Sager ikke var saa heldig, men at man

maatte haabe — saaledes forstod jeg det ærede Medlem —, at baade Formanden i Retten, altsaa den retslærde Dommer, og de søyndige Vægmande vilde gennemlæse Sagens Akter og saa konferere med hinanden om, hvorledes Dommen skulde være. Jeg tror ikke med det ærede Medlem, om jeg forstod ham ret, at dette er nogen heldig Form; det ligger virkelig ikke for Vægmande at gennemlæse Sagsførernes Indlæg, sammenholde dem med de Aktstykker, hvormed disse Indlæg er bilagte, og desuden, efter at have gennemlæst Sagen, som den er fremsført fra begge Sider skriftlig, at danne sig en Mening om, hvorledes Sagen skal paafendes, end sige at give et skriftligt Votum, der i en eller anden Henseende kunde dissentiere fra, hvad den retslærde Dommer har ment. Jeg ved ikke, om den Betænkelse, der skulde være ved at følge Sø- og Handelsretten i København ogsaa med Hensyn til den mundtlige Procedure, skulde staa i Forbindelse med, hvad der blev antydet af det ærede Medlem for Frederiksværk, nemlig at det efter hans Mening vilde være overordentlig vanskeligt at staa et tilstrækkeligt Antal søyndige Medlemmer til disse Retter. Det ærede Medlem fra Frederiksværk udbredte sig meget herover. Jeg tror ikke, at han paa nogen Maade har Ret. Næsten i enhver Søfæststad vil der findes flere ældre Skippere, som have trukket sig tilbage, og som vilde have en god Erfaring i disse Sager og et godt Omdømme i dem, især naar Sagerne blive mundtlig forhandlede for dem, og det hele Materiale saaledes forelægges dem paa en Gang. Jeg deler ikke den Betragtning, som det forekommer mig, at man undertiden hører fremsat fra den Side, som det ærede Medlem fra Frederiksværk tilhører, at der er ingen anden, der forstaaer noget eller kan gøre noget undtagen en selv. Naar blot andre Menneker saa Lejlighed til at udfolde en Virksomhed og sige deres Mening med den Vægt, som en Dommers Mening har, skal man saa at se, at der er overmaade mange, der have en fornuftig Mening; men uden at jeg netop vil indsflette en politisk Bemærkning, ved man jo, at det politiske Parti, hvortil det ærede Medlem fra Frederiksværk hører, mener, at Flektallet af de danske Vælgere har ingen fornuftig Mening; det er kun dette lille Parti, som ved, hvorledes det skal være, og som mener, at have forpagtet alene at kunne dømme rigtigt derom. Dette vil jeg altsaa kun fremdrage som min Hovedbetragtning, at jeg vil finde det rigtigt, at man forandrer Lovforslaget derhen, at der bliver en mundtlig Procedure for disse Søretter efter de samme Regler, som gælder